

POSELSTVÍ PAPEŽE JANA PAVLA II. K POSTNÍ DOBĚ 2004

VYDALA ČESKÁ BISKUPSKÁ KONFERENCE
PRAHA 2004
(PRO VNITŘNÍ POTŘEBU)

Drazí bratři a sestry!

1. Působivým obřadem sypání popela začíná posvátná postní doba, kdy liturgie obnovuje svůj požadavek na věřící, aby se radikálně obrátili a důvěřovali Božímu milosrdenství.

Téma tohoto roku – „*Kdo přijme jedno takové dítě kvůli mně, mne přijímá*“ (Mt 18,5) – je příležitostí zamyslet se nad situací dětí, které Ježíš k sobě stále volá a které dává za příklad těm, kdo se chtějí stát jeho učedníky. Ježíšova slova jsou vybídnutím k tomu, abychom zjistili, jak se zachází s dětmi v našich rodinách, v občanské společnosti i v církvi. Jsou též podnětem ke znovuobjevení prostoty a důvěry, o které má věřící usilovat, a k napodobování Božího Syna, který sdílel úděl malých a chudých. Svátá Klára z Assisi velmi ráda opakovala, že Ježíš, „byl položen do jeslí, žil na zemi jako chudý a nahý zůstal viset na kříži.“ (Závět', Františkánské prameny č. 2841)

Ježíš miloval děti a velmi si cenil jejich „prostoty a radosti ze života, jejich spontaneity a jejich víry, která nikdy neustávala v úžasu.“ (Anděl Páně 18.12.1994) Chce proto, aby jim společenství otevřelo svou náruč i srdce jako jemu samému: „*Kdo přijme jedno takové dítě kvůli mně, mne přijímá.*“ (Mt 18,5) K dětem Ježíš připojuje „ty nejmenší bratry“, totiž ubohé, potřebné, hladové a žíznivé, cizince, nahé, nemocné, uvězněné. Přijmout je a milovat, nebo naopak s nimi jednat lhostejně a odmítavě znamená chovat se tak i k Ježíši, protože on je v nich zvláště přítomen.

2. Evangelium vypráví o Ježíšově dětství v chudém nazaretském domě, kde byl podřízen rodičům, „*prospíval moudrostí, věkem a oblíbou u Boha i u lidí.*“ (Lk 2,52) „*Sám sebe se zřekl,*“ napsal sv. Pavel, „*vzal na sebe přirozenost služebníka a stal se jedním z lidí. Byl jako každý jiný člověk, ponížil se a byl poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži.*“ (Flp 2,7–8) Když jako dvanáctiletý zůstal v jeruzalémském chrámu, řekl rodičům, kteří ho s úzkostí hledali: „*Proč jste mě hledali? Nevěděli jste, že já musím být v tom, co je mého Otce?*“ (Lk 2,49) Celá jeho existence se vyznačovala důvěřivým a synovským podřízením se nebeskému Otci. Říkal: „*Mým pokrmem je plnit vůli toho, který mě poslal, a dokonat jeho dílo.*“ (Jan 4,34)

V letech svého veřejného působení opakoval vícekrát, že pouze ti, kdo se stanou jako děti, vstoupí do nebeského království (srov. Mt 18,3;

Mk 10,15; Lk 18,17; Jan 3,3). V jeho slovech se dítě stává výmluvným obrazem učedníka povolání následovat s dětskou učenlivostí božského Učitele: „*Kdo se tedy poníží jako toto dítě, ten je v nebeském království největší.*“ (Mt 18,4)

„Stát se“ malými a „přijímat“ malé, to jsou dva aspekty jednoho učení, které Pán znovu předkládá svým učedníkům v tomto našem čase. Jen ten, kdo se stane „malým“, je schopen s láskou přijmout ty „nejmenší“ bratry.

3. Je mnoho věřících, kteří se snaží následovat věrně toto Pánovo učení. Chtěl bych zmínit rodiče, kteří neváhají vzít na sebe břemeno početné rodiny; matky a otce, kteří nepovažují za prioritní hledání profesního úspěchu a kariéry, ale jejichž hlavní starostí je předat dětem ty lidské a náboženské hodnoty, které dávají smysl existenci.

Vděčně a s obdivem myslím na ty, kteří na sebe berou zodpovědnost za formaci dětí, jež se nacházejí v těžkých situacích, a kteří ulehčují utrpení dětí a jejich rodin, způsobené střety a násilím, nedostatkem chleba a vody, nucenou emigrací a mnoha formami nespravedlnosti, které ve světě existují.

Je třeba si ale také vedle této štědrosti všimnout egoismu těch, kdo děti „nepřijímají“. Existují děti hluboce zraněné násilím dospělých, jako jsou sexuální zneužívání, nucení k prostituci, zapojení do dealerství a užívání drog; děti nucené pracovat nebo naverbované do armády; nevinné děti navždy poznamenané rozpadem rodiny; děti padlé za oběť obchodu s orgány a s lidmi. Co mám pak říct o tragédii AIDS, která má zničující následky pro celou Afriku? Hovoří se dnes již o milionech osob postižených touto chorobou, z nichž mnoho jich je nakaženo už od narození. Lidstvo nemůže zavírat oči před tak znepokojivým dramatem!

4. Jakého zla se dopustily tyto děti, že si zasloužily takové utrpení? Z lidského hlediska není snadné na tuto otázku odpovědět, naopak, je to snad i nemožné. Jen víra nám pomáhá proniknout do tak hluboké propasti bolesti. Ježíš, když byl „*poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži*“ (Flp 2,8), vzal na sebe i lidské utrpení a ozářil je světlem svého vzkříšení. Svou smrtí navždy přemohl smrt.

V postní době se připravujeme znovu prožívat velikonoční tajemství, které osvětluje naději celé naší existence až do jejích nejsložitějších

a nejbolestnějších stránek. Svatý týden nám předloží toto tajemství spásy skrze působivé obřady velikonočního tridua.

Drazí bratři a sestry, začněme své postní putování s důvěrou, posilování intenzivnější modlitbou, pokáním a pozorností k potřebným. Kež je postní doba zvláště užitečnou příležitostí věnovat větší péči dětem ve vlastním rodinném a společenském prostředí. Děti jsou budoucností lidstva.

5. Obracíme se s prostotou, typickou pro děti, k Bohu a oslovujeme ho v modlitbě Otčenáš tak, jak nás naučil Ježíš: „Abba“, Otče.

Otče náš! Opakujme v postní době tuto modlitbu často, opakujme ji s vnitřním zápallem. Když budeme Boha nazývat svým Otcem, zjistíme, že jsme jeho dětmi a že se cítíme všichni navzájem jako bratři a sestry. Bude nám potom snazší otevřít srdce maličkým, jak nás nabádá Ježíš: „*Kdo přijme jedno takové dítě kvůli mně, mne přijímá.*“ (Mt 18,5) S tímto přáním vyprošuji každému na přímluvu Marie, Matky Božího Slova, které se stalo člověkem, a Matky celého lidstva, Boží požehnání.

Ve Vatikánu 8. prosince 2003

Seznam dokumentů vydaných v této ediční řadě

1. Poselství Jana Pavla II. k oslavě Světového dne míru 1. ledna 1994 (1993)
2. Poselství Svatého otce Jana Pavla II. k oslavě II. světového dne nemocných 11. února 1994 (1993)
3. Poselství papeže Jana Pavla II. k postní době 1994 (1993)
4. Poselství Svatého otce mladým celého světa u příležitosti IX. a X. světového dne mládeže 1994–1995 (1994)
5. Poselství Papeže Jana Pavla II. k XXXI. světovému dni modliteb za povolání (1994)
6. List Svatého otce Jana Pavla II. kněžím k Zelenému čtvrtku 1994 (1994)
7. Poselství papeže Jana Pavla II. k XXVIII. světovému dni sdělovacích prostředků 15. května 1994 (1994)
8. Dopis papeže Jana Pavla II. rodinám (1994)
9. Poselství papeže Jana Pavla II. ke Světovému dni uprchlíků 1994–1995 (1994)
10. Poselství Jana Pavla II. k oslavě Světového dne míru 1. ledna 1995 (1994)
11. Poselství Svatého otce Jana Pavla II. k oslavě III. světového dne nemocných 11. února 1995 (1995)
12. List papeže dětem u příležitosti Roku rodiny (1995)
13. Poselství papeže Jana Pavla II. k postní době 1995 (1995)
14. List Svatého otce Jana Pavla II. kněžím k Zelenému čtvrtku 1995 (1995)
15. Poselství papeže Jana Pavla II. k XXXII. světovému dni modliteb za povolání (1995)
16. Poselství papeže Jana Pavla II. k XXIX. světovému dni sdělovacích prostředků 28. května 1995 (1995)
17. Poselství papeže Jana Pavla II. k oslavě Světového dne míru 1. ledna 1996 (1995)
18. Poselství Svatého otce Jana Pavla II. k oslavě IV. světového dne nemocných 11. února 1996 (1996)
19. Poselství Svatého otce Jana Pavla II. k postní době 1996 (1996)
20. Poselství Svatého otce Jana Pavla II. k Světovému dni uprchlíků 1996 (1996)
21. Poselství Svatého otce mladým celého světa u příležitosti XI. světového dne mládeže 1996 (1996)
22. List Svatého otce Jana Pavla II. kněžím k Zelenému čtvrtku 1996 v jubilejním roce jeho kněžského svěcení (1996)
23. Poselství Svatého otce Jana Pavla II. k XXXIII. světovému dni modliteb za povolání 28. dubna 1996 (1996)
24. Poselství papeže Jana Pavla II. k oslavě Světového dne míru 1. ledna 1997 (1996)
25. Poselství Svatého otce Jana Pavla II. k přípravě na V. světový den nemocných 11. února 1997 (1996)
26. Poselství papeže Jana Pavla II. k postní době 1997 (1996)
27. Poselství papeže Jana Pavla II. k Světovému dni uprchlíků 1997 (1997)
28. List Svatého otce Jana Pavla II. kněžím k Zelenému čtvrtku 1997 (1997)
30. Poselství papeže Jana Pavla II. k XXXI. světovému dni sdělovacích prostředků 11. května 1997 (1997)
31. Poselství papeže Jana Pavla II. k oslavě Světového dne míru 1. ledna 1998 (1997)
32. Poselství papeže Jana Pavla II. k VI. světovému dni nemocných, Loreto 11. února 1998 (1998)
33. Poselství papeže Jana Pavla II. k postní době 1998 (1998)
34. Poselství papeže Jana Pavla II. k Světovému dni uprchlíků 1998 (1998)
35. List Svatého otce Jana Pavla II. kněžím k Zelenému čtvrtku 1998 (1998)
36. Poselství Svatého otce Jana Pavla II. k XXXV. světovému dni modliteb za povolání 3. května 1998 (1998)
37. Poselství Svatého otce Jana Pavla II. k XXXII. světovému dni sdělovacích prostředků 24. května 1998 (1998)
38. Poselství papeže Jana Pavla II. k oslavě Světového dne míru 1. ledna 1999 (1998)
39. Poselství papeže Jana Pavla II. k přípravě VII. světového dne nemocných 11. února 1999 (1999)
40. Poselství papeže Jana Pavla II. k postní době 1999 (1999)
41. Poselství papeže Jana Pavla II. k Světovému dni uprchlíků 1999 (1999)
42. Poselství Svatého otce Jana Pavla II. ke XXXVI. světovému dni modliteb za povolání 25. dubna 1999 (1999)

43. List Svatého otce Jana Pavla II. kněžím k Zelenému čtvrtku 1999 (1999)
44. Poselství papeže Jana Pavla II. k XXXIII. světovému dni sdělovacích prostředků 16. května 1999 (1999)
45. *Incarnationis mysterium* – bula k vyhlášení Velkého jubilea roku 2000 (1999)
46. List papeže Jana Pavla II. umělcům (1999)
47. List papeže Jana Pavla II. starým lidem (1999)
48. Poselství papeže Jana Pavla II. k oslavě Světového dne míru 2000 (1999)
49. Poselství papeže Jana Pavla II. k VIII. světovému dni nemocných (1999)
50. Poselství papeže Jana Pavla II. k postní době 2000 (2000)
51. Poselství papeže Jana Pavla II. o putování na místa spjatá s dějinami spásy (2000)
52. Poselství papeže Jana Pavla II. k Světovému dni uprchlíků 2000 (2000)
53. List Svatého otce Jana Pavla II. kněžím k Zelenému čtvrtku 2000 (2000)
54. Poselství papeže Jana Pavla II. ke XXXVII. světovému dni modliteb za povolání 14. května 2000 (2000)
55. Poselství papeže Jana Pavla II. k XXXIV. světovému dni sdělovacích prostředků 4. června 2000 (2000)
56. Poselství papeže Jana Pavla II. k oslavě Světového dne míru 1. ledna 2001 (2000)
57. Poselství papeže Jana Pavla II. ke Světovému dni nemocných 11. února 2001 (2001)
58. Apoštolský list Jana Pavla II. daný motu proprio k prohlášení svaté Brigity Švédské, svaté Kateřiny Sienské a svaté Terezie Benedikty od Kříže za spolupatronky Evropy (2001)
59. Poselství papeže Jana Pavla II. k postní době 2001 (2001)
60. *Novo millennio ineunte* – apoštolský list papeže Jana Pavla II. na závěr Jubilejního roku 2000 (2001)
61. List papeže Jana Pavla II. kněžím k Zelenému čtvrtku 2001 (2001)
62. Poselství papeže Jana Pavla II. k XXXVIII. světovému dni modliteb za povolání 6. května 2001 (2001)
63. Poselství papeže Jana Pavla II. k XXXV. světovému dni sdělovacích prostředků 27. května 2001 (2001)
64. Poselství Papeže Jana Pavla II. k XXII. světovému dni cestovního ruchu 27. září 2001 (2001)
65. Poselství papeže Jana Pavla II. k oslavě Světového dne míru 1. ledna 2002 (2001)
66. Poselství papeže Jana Pavla II. ke Světovému dni nemocných 11. února 2002 (2002)
67. Poselství papeže Jana Pavla II. k postní době 2002 (2002)
68. Poselství papeže Jana Pavla II. k LXXXVIII. světovému dni uprchlíků 2002 (2002)
69. Poselství papeže Jana Pavla II. k XXXIX. světovému dni modliteb za povolání 21. dubna 2002 (2002)
70. Poselství papeže Jana Pavla II. k XXXVI. světovému dni sdělovacích prostředků 12. května 2002 (2002)
71. List papeže Jana Pavla II. kněžím k Zelenému čtvrtku 2002 (2002)
72. Poselství Papeže Jana Pavla II. k XXIII. světovému dni cestovního ruchu 2002 (2002)
73. *Misericordia Dei* – apoštolský list o některých aspektech slavení svátosti smíření (2002)
74. *Rosarium Virginis Mariae* – apoštolský list o modlitbě svatého růžence (2002)
75. Poselství papeže Jana Pavla II. k oslavě Světového dne míru 1. ledna 2003 (2002)
76. Poselství papeže Jana Pavla II. u příležitosti LXXXIX. světového dne uprchlíků 2003 (2003)
77. Poselství papeže Jana Pavla II. k postní době 2003 (2003)
78. Poselství papeže Jana Pavla II. k XI. světovému dni nemocných 2003 (2003)
79. Poselství papeže Jana Pavla II. ke Dni mládeže v diecézích na Květnou neděli 13. dubna 2003 (2003)
80. Poselství papeže Jana Pavla II. k XL. světovému dni modliteb za povolání (2003)
81. Poselství papeže Jana Pavla II. ke XXXVII. světovému dni sdělovacích prostředků (2003)
82. *Ecclesia in Europa* – posynodální apoštolská exhortace (2003)
83. Poselství papeže Jana Pavla II. k XXIV. světovému dni cestovního ruchu 2003 (2003)
84. Poselství papeže Jana Pavla II. k Světovému dni míru 1. ledna 2004 (2003)

- 85.** Poselství papeže Jana Pavla II. k Světovému dni nemocných
11. února 2004 (2004)
- 86.** Poselství papeže Jana Pavla II. k postní době 2004 (2004)